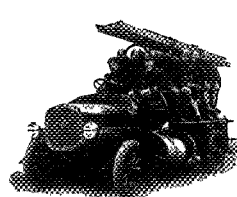
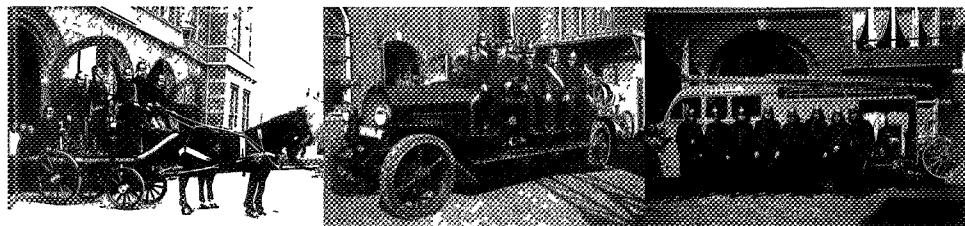

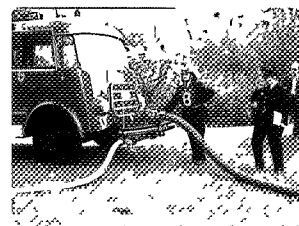
[SPECIAL]

Waarom zitten er zes mensen op een TS?

Dat is de vraag die deze maand centraal staat in onze rubriek 'vraag antwoord'. Gerard Koppers van het NBDC legt uit waarom.

Een de motorspuit van de Tilba geco brandweer

De bemanning van een tankautospuit bestaat uit zes mensen, omdat dit gebaseerd is op het landelijke aflegstelsel, dat in het najaar van 1982 is ingevoerd. Het aflegstelsel is de indeling in functies op de tankautospuit, die met nummers worden aangegeven. De gedachte was dat er twee ploegen van twee man nodig waren, naast een chauffeur-pompbediener en een bevelvoerder. Eén van de ploegen zorgt na aankomst bij een brand, want daarover gaat het; hulpverlening was toen nog niet algemeen, voor de redding en eerste aanval met één straal en de andere ploeg voor de bluswatervoorziening. De verbinding tussen brandkraan of open water en de tankautospuit. Als de bluswatervoorziening is voltooid, wijden die twee man zich ook aan de blusaanval met een tweede straal. In Amsterdam hield men vast aan een aflegstelsel met zeven man, dat nu nog gehanteerd wordt voor de kazernes in de binnenstad. Die zevende man is nodig, omdat de afstand tussen de tankautospuit en de (binnen)brand vaak te lang is om met twee man te overbruggen.

Het aflegstelsel wordt eigenlijk al eeuwen gehanteerd, hoewel men de functies bij een brandspuit vaak op naam uitoefende. Bij elke spuit waren één of twee bevelvoerders (brandmeesters, spuitmeesters, commandeurs of andere klinkende namen), twee straalpijpvoerders en een aantal pomperen. Daarnaast benoemde men vaak lantaarndragers, lapzakendragers (voor reparatie van de vaak lekkende slangen), waterscheppers, enz. Dat verschilde nogal per gemeente. Die functieverdeling kwam meestal na de aflevering van een handbrandspuit, iets wat vanaf ca. 1677 langzaam in Nederland gebeurde.

Bij de komst van de motorspuiten waren er lang niet zoveel mensen meer nodig en werden de functies verdeeld over degenen die op het alarm afgekomen waren. Bij de beroepsbrandweer werkten men al vanaf het begin met vaste functies, die aan het begin van de dienst werden vastgesteld. Gemakshalve werden die functies dan genummerd. Het nummersysteem van de beroepsbrandweer werd vaak ook bij andere korpsen overgenomen. In de Tweede Wereldoorlog kwam er een (concept) landelijk aflegstelsel, dat uitging van negen man per bluseenheid. Door dat systeem over te nemen konden veel korpsen hun aantal brandweerlieden vaststellen, die dan vervolgens meestal konden worden vrijgesteld van uitzending naar Duitsland e.d.

Op www.nbdc.nl onder 'geschiedenis', en vervolgens 'historische documenten', kunt u doorklikken naar 'brandweerorganisatie voor 1940' en 'Tweede Wereldoorlog' waar u enkele voorbeelden van terugvinden. Na de oorlog werd het aflegstelsel gewoon in de les- en leerstof opgenomen en in de landelijke wedstrijden en examens doorgevoerd. Door de vooruitgang van de techniek en het feit dat in Nederland veel hogedrukblussing gebruikt werd, had men begin tachtiger jaren van de vorige eeuw bedacht dat een minimale bezetting van zes man op een tankautospuit voldoende was. Bij de introductie van de min of meer verplichte vorming van brandweercompagnieën in het kader van de rampenbestrijdingstaak die de brandweer ging overnemen, was het belangrijk dat de tankautospuiten qua vermogen, uitrusting en bezetting, in Nederland overal hetzelfde zouden kunnen werken. Vandaar dat opleiding en uitrusting gebaseerd is op de eenheidsbezetting van de tankautospuit, zes personen. ■

